

EIROPAS LAUKU JAUNIĒSU DEKLARĀCIJA

6 Novembris 2019
Candás, Asturias, Spānija

Mēs, vairāk nekā 70 jaunie speciālisti no 16 valstīm, pulcējāmies Candás (Spānija), lai apspriestu vissvarīgākos izaicinājumus, ar kuriem saskaras jaunieši Eiropas laukos. Pēdējos 2 gados veikto dažādo tīklošanas aktivitāšu rezultātā 2. Eiropas Lauku jauniešu parlaments izstrādāja šo deklarāciju, lai uzlabotu jauniešu dzīvi lauku teritorijās. Mēs aicinām Eiropas, valstu un pašvaldību lēmumu pieņēmējus, lauku attīstības organizācijas un citus atbildīgos rīkoties, ņemot vērā jauniešu vajadzības.

Daudzveidīgas ekonomiskās darbības iespējas

Palielinās plaisa starp lauku un pilsētu dzīves un darba apstākļiem. Ar lauksaimniecību un lauku tūrismu vairs nepietiek, lai atbalstītu ekonomiku. Pētniecība un attīstība, kā arī lauku ekonomikas dažādošana ir kļuvusi steidzamāka. Sociālā atstumtība, dzimumu nevienlīdzība un bezdarbs ir taustāmas problēmas. Situācija attālinātos reģionos ierobežo uzņēmējdarbības iniciatīvu attīstību. Mainījies dzīvesveids un līdz ar to arī ciematu struktūra, darbavietas, sociālās aktivitātes un cilvēku attiecības.

1. Mēs vēlamies, lai ar apmācībām, mūžizglītību un pieredzes apmaiņas aktivitātēm, kas veicina sociālo integrāciju un nodrošina vides aizsardzību, tiktu palielinātas lauku teritorijās dzīvojošo jauniešu uzņēmējdarbības spējas un motivācija.
2. Mēs aicinām izveidot labvēlīgu vidi lauku uzņēmumiem, uzlabojot informāciju par finansēšanas iespējām, izveidojot augsta riska projektu atbalsta mehānismus un veicinot sadarbību starp privāto un publisko sektoru.

Ilgspējīga lauksaimniecība un pārtikas sistēmā

Šī brīža pārtikas sistēma arvien vairāk rada apdraudējumu videi, darba ņēmēju tiesībām un mazo lauksaimnieku dzīvotspējai. Intensīva lauksaimniecība un lopkopība ir plaši izplatīta prakse visā Eiropā, kas palielina siltumnīcefekta gāzu emisijas, bioloģiskās daudzveidības samazināšanos, augsnes eroziju un ūdens piesārņojumu. Mazie lauksaimnieki zaudē konkurētspēju un ietekmi visā pārtikas apritē. Paaudžu atjaunošanas trūkums kavē lauksaimniecības nozares modernizāciju un pielāgošanos, lai risinātu ekonomikas, klimata un sociālās problēmas.

3. Mēs aicinām ES un citus atbildīgos veicināt ilgtspējīgu, bioloģisku un drošu pārtikas sistēmu, kā arī atbalstīt lauksaimnieku tīklus, uzlabojot finansēšanas metodes un sertifikācijas pasākumus.
4. Mēs pieprasām veicināt inovatīvas, īsas pārtikas piegādes ķēdes, atbalstot vietējo ražotāju spējas gan vertikālā, gan horizontālā sadarbībā un palielinot vietējo produktu vērtību.

Infrastruktūra un digitālā savienotība

Viens no veidiem, kā padarīt lauku rajonus pievilcīgus jauniešiem, ir nodrošināt to pieejamību. Sabiedriskais transports un ceļi labā stāvoklī ir būtiski lauku iedzīvotāju mobilitātei. Lauku teritorijas, kurās privātajam sektoram ir mazāks stimulē ieguldīt platjoslas pakalpojumu sniegšanā, joprojām ir sliktāk savienotas nekā pilsētas, un īpaši ātrdarbīgas platjoslas izmantošana ievērojami atpaliek no stratēģijas "Eiropa 2020" mērķiem.

5. Mēs pieprasām palielināt valsts un privātās investīcijas platjoslas paplašināšanai un fiziskajai infrastruktūrai, kas savieno lauku rajonus, lai nodrošinātu vienlīdzīgu piekļu sabiedriskajiem pakalpojumiem un atbalstītu uzņēmējdarbību.
6. Mēs pieprasām, lai tiktu izstrādātas vietējas digitālās stratēģijas, kas spētu novērst informatīvo plaisu starp pilsētu un lauku teritorijām un kas novērstu turpmāku atšķirību digitālo rīku izmantošanā paaudžu starpā, izmantojot līdzekļu piesaisti, brīvprātīgo darbu un tīklu veidošanu.

Publisko pakalpojumu pieejamība un kvalitāte

Lauku apvidos pastāv nelīdzsvarotība starp sabiedrisko pakalpojumu pieejamību un kvalitāti. Sabiedriskie pakalpojumi, piemēram, veselības aprūpe, izglītība, sociālais atbalsts un valsts pārvalde, tiek koncentrēti Eiropas pilsētu centros, novēršot vienlīdzīgu piekļuvi. Kvalitatīvas iespējas, kas apmierinātu cilvēku vajadzības, kļūst arvien tālākas. Valsts iestādēm trūkst iespēju izstrādāt digitālos risinājumus un ieviest jauninājumus. Tas ir viens no iedzīvotāju migrācijas cēloņiem.

7. Mēs aicinām palielināt vietējo lēmējinstītūciju pilnvaras, izmantojot dažādus finanšu instrumentus, kas ļauj izveidot vietējās attīstības stratēģijas, augstas kvalitātes darba iespējas publisko pakalpojumu sektorā un kas līdzsvaro reģionālos un pilsētu dzīves apstākļus, padarot lauku teritorijas pievilcīgas.

8. Mēs pieprasām vietējām vajadzībām atbilstošas politikas un lēmumu pieņemšanas procesa atbalstu, lai stiprinātu vietējo pārvaldību pār sabiedrisko pakalpojumu attīstību.

Pilsoniskā iesaistīšanās un politiskā informētība

Daudziem jauniešiem ir grūti saskatīt iespējas lauku apvidos. Jauniešu aktivitāte ir zema. Trūkst pārliecības par spēju veikt pārmaiņas un tikt uz klausītam vietējās, reģionālās un valsts iestādēs. Jauniešu iesaiste ir vērsta uz atpūtas un sporta pasākumiem, nevis pilsoniskām vai politiskām aktivitātēm. Aktīvist bez atbalsta un informācijas par pilsonisko līdzdalību un politiskās izpratnes veicināšanas pasākumiem rada īstermiņa un neilgtspējīgu ietekmi.

9. Mēs vēlamies, lai jaunatne būtu iedrošināta, sniedzot konsekventu politisko un sociālo iekļaušanu un pienācīgu atbalstu valsts un reģionālā līmenī.

10. Mēs pieprasām pārredzamu lēmumu pieņemšanas procesu visos līmeņos, jo īpaši attiecībā uz steidzamu politiku, tostarp klimata pārmaiņu pasākumiem, starptautiskajām attiecībām un solidaritāti, kas tieši ietekmē jaunās paaudzes.

Eiropas Lauku parlaments (ELP) ir ilgtermiņa kampaņa, kas pauž Eiropas lauku iedzīvotāju viedokli un veicina rīcību partnerībā ar pilsonisko sabiedrību un valdībām. ELP jauniešu kustība ir platforma, kas jauniešiem ļauj IESAISTĪTIES lauku attīstības procesā, SAVIENO organizācijas un profesionāļus visā Eiropā un dod IESPĒJU veidot dialogu ar lēmumpieņēmējiem.

Uzzini vairāk: www.europeanruralparliament.com

Sniedz atsaukumi: erpyouth@gmail.com

Eiropas Lauku jauniešu deklarācija tika izstrādāta projekta "The best is yet to come. Youth create tomorrows' rural reality from village to wider Europe" ietvaros, finansēta ar Eiropas Komisijas "Erasmus+: Jaunatne darbībā", kuru Latvijā administrē Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra, atbalstu. Šī publikācija atspoguļo vienīgi autora uzskatus, un Komisijai nevar uzlikt atbildību par tajā ietvertās informācijas jebkuru iespējamo izlietojumu.